ชื่อเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนนามนพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ผู้วิจัย นางรจนา สังข์ชาตรี หน่วยงาน โรงเรียนนามนพิทยาคม

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความมีวินัยเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้นักเรียน สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความรู้ มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุขด้วยความร่วมมือร่วมใจ ของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา และสถาบันครอบครัว ตลอดจนมีการดำเนินงานที่เป็นระบบ ในการปลูกฝังความดึงามให้แก่นักเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนนามนพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้วยกระบวนการวิจัย เชิงปฏิบัติการ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล จำนวน 66 คน ประกอบด้วย ผู้ศึกษา ผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูโรงเรียนนามนพิทยาคม จำนวน 31 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 20 คน กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนนามนพิทยาคมจำนวน 533 คน กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ วินัยด้านการรักษา ความสะอาด และวินัยด้านการแต่งกาย กลยุทธ์ที่ใช้ประกอบการวิจัยคือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัย และการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ประกอบการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบประเมิน และแบบบันทึก การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีการหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

- 1. สภาพปัญหาก่อนดำเนินการพัฒนาพบว่า โดยภาพรวมนักเรียนยังขาดวินัยเกี่ยวกับ การรักษาความสะอาด ไม่ว่าจะเป็นการรักษาความสะอาดห้องเรียน การรักษาความสะอาดเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และการรักษาความสะอาดห้องน้ำห้องส้วม ดังจะเห็นได้จากรอบๆ บริเวณโรงเรียน ยังมีเศษขยะเช่น ถุงขนม ถุงพลาสติก และเศษกระดาษโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณรอบๆ อาคารเรียน และบริเวณหน้าต่างของห้องเรียน ส่วนการแต่งกายนั้นก็พบปัญหาเกี่ยวกับการปล่อยชายเสื้อออกนอก กางเกงของนักเรียนชาย การไว้ทรงผมที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การสวมใส่เครื่องประดับ ที่ไม่เหมาะสมกับสถานภาพ และวัยของนักเรียน และการแต่งกายด้วยชุดตามโอกาส และวันที่โรงเรียน กำหนด
- 2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมพบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความเข้าใจที่ดีและได้ตระหนักถึง ความสำคัญของการดำเนินการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดและการแต่งกายของนักเรียน เพื่อให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น โดยได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางสำหรับการดำเนินงาน ในลักษณะของโครงการซึ่งประกอบด้วย การเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาด ได้จัดทำ โครงการ "ส่งเสริมความสะอาดภายในโรงเรียน" โดยมีกิจกรรมย่อยได้แก่ กิจกรรม 5 ส กิจกรรม แบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบ และกิจกรรมธนาคารขยะรีไซเคิล ในส่วนของการเสริมสร้างวินัย

ด้านการแต่งกาย ได้จัดทำโครงการ "ส่งเสริมการมีวินัยในการแต่งกาย" โดยมีกิจกรรมย่อย ได้แก่ กิจกรรมรับนักเรียนหน้าประตูโรงเรียน กิจกรรมโฮมรูม และกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

- 3. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัย มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านการรักษา
 ความสะอาด และการแต่งกายของนักเรียนให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามโครงการ
 และกิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในกลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนโดยการประสานความร่วมมือกับ
 ครูโรงเรียนนามนพิทยาคมซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พร้อมกับประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทาง
 การดำเนินงานที่สามารถดำเนินการได้และให้เห็นผลแห่งการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด ซึ่งผลแห่ง
 การดำเนินงานดังกล่าวปรากฏว่า ได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอน และนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม
 ต่างๆ เป็นอย่างดี ส่งผลให้การดำเนินงานในด้านต่างๆ ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยที่นักเรียน
 ส่วนมากเป็นผู้มีวินัยที่ดีซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์หลักของการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ที่ได้
 กำหนดไว้ได้แก่ ด้านการรักษาความสะอาด นักเรียนส่วนมากจะเป็นผู้มีสุขนิสัยที่ดีเกี่ยวกับการรักษา
 ความสะอาด ทั้งความสะอาดร่างกายของตนเอง ความสะอาดของห้องเรียน ความสะอาดของบริเวณ
 โรงเรียน และอาคารสถานที่ต่างๆ ในบริเวณโรงเรียน
- 4. การนิเทศ ปรากฏผลตามที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งโดยภาพรวม พบว่า นักเรียนได้รับการเสริมสร้างให้เป็นผู้มีวินัยอยู่ในระดับที่ดีขึ้น สอดคล้องกับผล ที่ปรากฏในระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัย ดังจะเห็นได้จากวินัยด้านการรักษา ความสะอาดของนักเรียน โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด